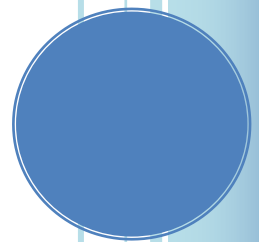

rTMS-verksamhet i Sverige

Verksamhetsåret 2021

Tove Elvin
2022-10-05

Innehåll

Inledning.....	2
Antal behandlade patienter och behandlingstillfällen enligt verksamhetsenkäten.....	2
Verksamheternas organisation och uppbyggnad	3
Lokal rutin för rTMS.....	4
Administrering av rTMS.....	4
Personal	6
Ansvarig psykiater	6
Särskilda patientgrupper.....	7
Bensodiazepiner och råd om alkohol under pågående behandling	8
Forskning	9
Kvalitetsregister för rTMS	9

Inledning

Kvalitetsregistret för rTMS är ett delregister i Kvalitetsregister ECT. Kvalitetsregistret skickar årligen en verksamhetsenkät till alla kliniker som ger rTMS i Sverige. I den här rapporten ges en beskrivning av hur Sveriges rTMS-verksamheter är organiserade och uppbyggda samt deras upplevelse av kvalitetsregistrets funktion och återkoppling. Uppgifterna har samlats in från verksamhetsenkäten 2021. rTMS bedrevs under 2021 vid 20 sjukhus i landet. När denna rapport sammanställdes hade alla utom en klinik besvarat enkäten.

Antal behandlade patienter och behandlingstillfällen enligt verksamhetsenkäten

Enligt uppgifterna vi har samlat in från verksamhetsenkäten behandlades 658 unika individer med rTMS under 2021 på 20 enheter. Det är 81 patienter fler än antalet patienter som identifierats i kvalitetsregistret eller Socialstyrelsens patientregister.

Tabell 1. Antal behandlade patienter och behandlingstillfällen under 2021

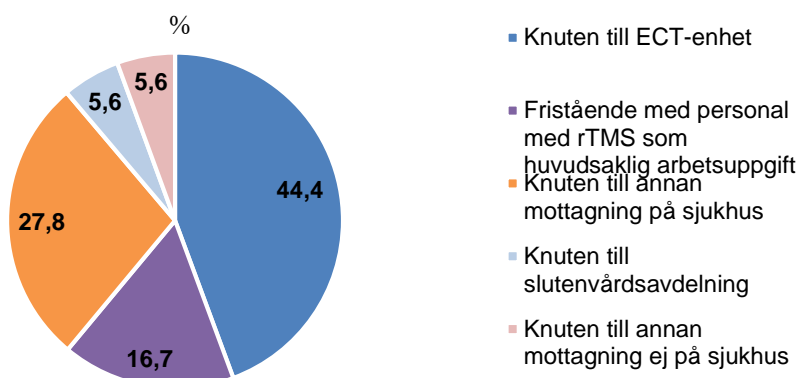
Sjukhus	Antal patienter	Antal behandlingstillfällen
Borås	6	148
Capio Jakobsberg	117	3726
Capio Ångest och depression Stockholm	10	250
Danderyd/Nordväst	50	900
Eksjö	14	256
Falkenberg	2	60
Falköping	35	875
Helsingborg	22	710
Huddinge/Sydväst	48	1029
Kalmar	7	100
Kungälv	38	860
Lund	10	200
NÄL/Trollhättan	18	513
S:t Göran/Norra	47	1120
Sahlgrenska	14	305
Skellefteå	57	1560
Sundsvall	29	626
Uppsala	82	1839
WeMind Haninge*	29	373
Örebro	23	509
Riket	658	15959

* WeMind Haninge har inte besvarat enkäten. Uppgiften om klinikkens behandlade patienter har hämtats från Socialstyrelsens patientregister och kvalitetsregistret. Uppgiften om antal behandlingstillfällen vid kliniken har hämtats från kvalitetsregistret.

Verksamheternas organisation och uppbyggnad

44 % av rTMS-verksamheterna är knutna till en ECT-enhet.

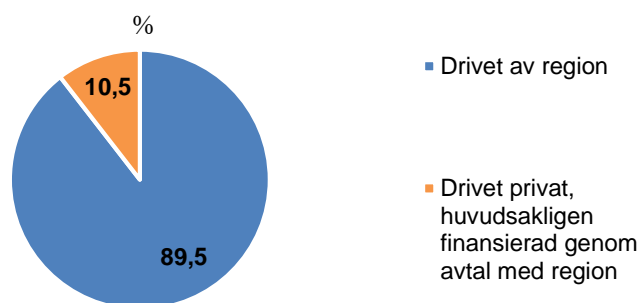
Figur 1. rTMS-verksamheternas organisation

*Enkätfråga: Hur är rTMS-verksamheten organiserad? Svarande enheter: 19

En stor majoritet av enheterna drivs av regioner men 11% av de kliniker som besvarat enkäten är drivna privat och huvudsakligen finansierade genom avtal med region.

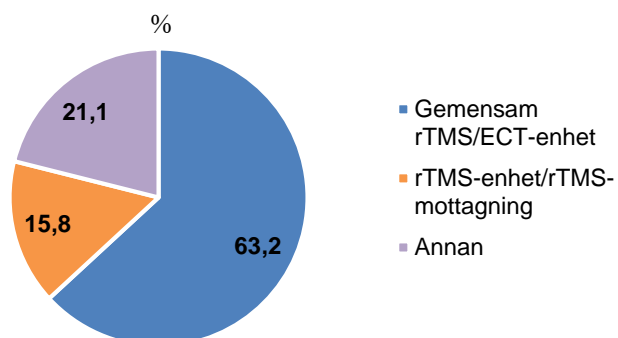
Figur 2. Verksamhetsdrift

*Enkätfråga: Ange verksamhetstyp för rTMS? Svarande enheter: 19

En majoritet av klinikerna (63 %) ger rTMS på en gemensam rTMS- och ECT-enhet.

Figur 3. Lokaler där rTMS ges

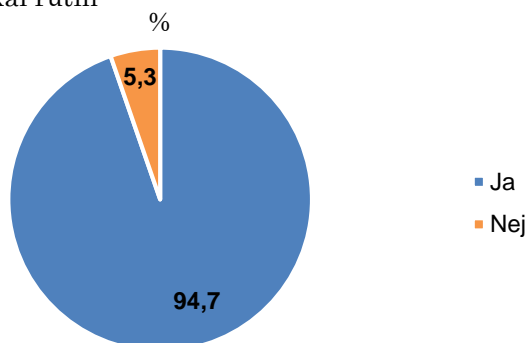

*Enkätfråga: I vilka lokaler ges rTMS? Svarande enheter: 19

Lokal rutin för rTMS

Alla kliniker utom en har svarat att man har en lokal rutin för rTMS. Att det saknas rutin kan bero på att den är under framtagande eller omarbetning.

Figur 4. Lokal rutin

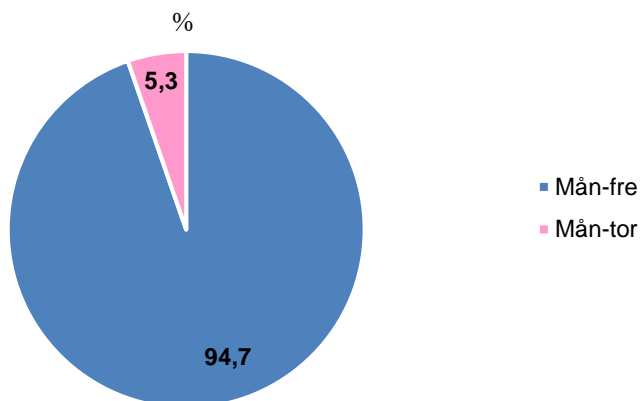

*Enkätfråga: Finns lokala rutiner/riktlinjer för rTMS? Svarande enheter: 19

Administrering av rTMS

Alla kliniker utom en ger rTMS måndag-fredag.

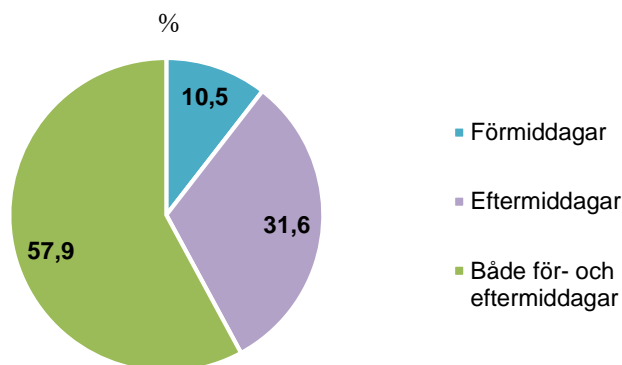
Figur 5. Dagar i veckan rTMS ges

Enkätfråga: Vilka dagar i veckan ges rTMS? Svarande enheter: 19

En majoritet av klinikerna ger rTMS under både förmiddagar och eftermiddagar. 32 % av klinikerna ger rTMS endast på eftermiddagar. Det beror sannolikt på att man prioriterar ECT på förmiddagar.

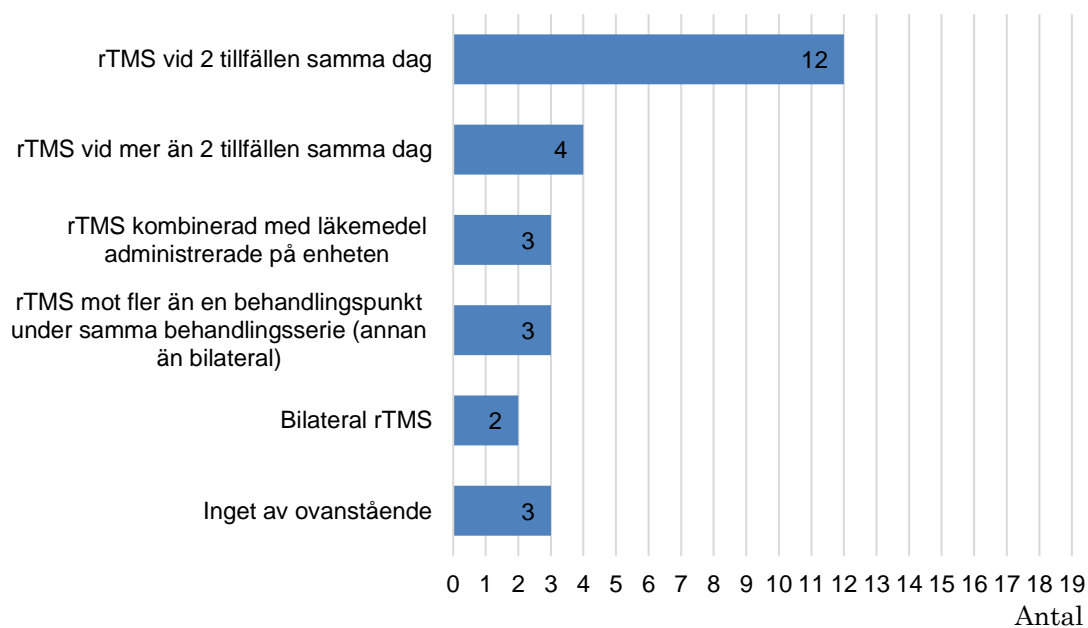
Figur 6. Tidpunkt för behandling

*Enkätfråga: Vid vilken tid på dygnet ges rTMS? Svarande enheter: 19

Klinikerna har i enkäten uppgett vilka olika metoder av rTMS man tillämpar i verksamheten. På en majoritet av klinikerna (12 stycken) förekommer det att man ger rTMS till patienten vid två tillfällen samma dag. På fyra av klinikerna förekommer det att patienter ges rTMS vid mer än 2 tillfällen samma dag. Andra metoder såsom rTMS kombinerat med läkemedel som administreras på enheten, bilateral rTMS och rTMS mot fler än en behandlingspunkt (annan än bilateral) förekommer också men är mindre vanliga.

Figur 7. Metoder av rTMS

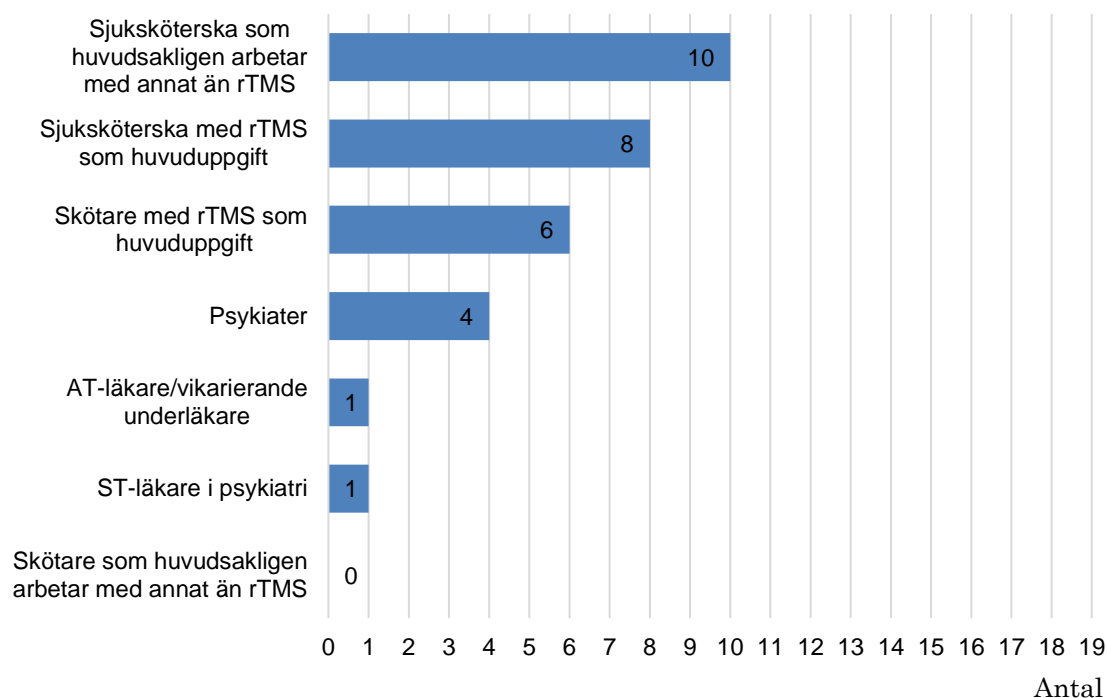

*Enkätfråga: Ange vilka av följande metoder som användes vid rTMS på er enhet under 2021? Svarande enheter: 19

Personal

Klinikerna har i enkäten uppgett vilka olika kategorier av personal som ger rTMS. Sjuksköterskor är den vanligaste personalkategorin som ger behandling. Skötare som har rTMS som huvuduppgift förekommer också ganska frekvent.

Figur 8. Kategorier av personal som ger rTMS

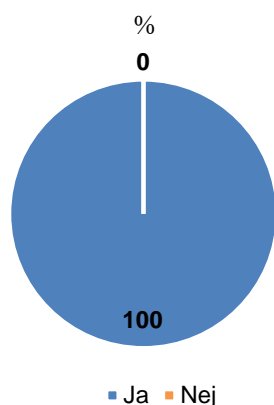

*Enkätfråga: Vilka kategorier av personal ger rTMS? Svarande enheter: 19

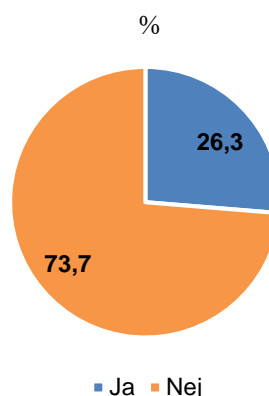
Ansvarig psykiater

Samtliga kliniker har svarat att de har en utsedd rTMS-ansvarig läkare men på endast 26 % av klinikerna finns en läkare som deltar regelbundet i behandlingsrummet.

Figur 9a. rTMS-ansvarig läkare

Figur 9b. rTMS-ansvarig läkare som deltar regelbundet i behandlingsrummet

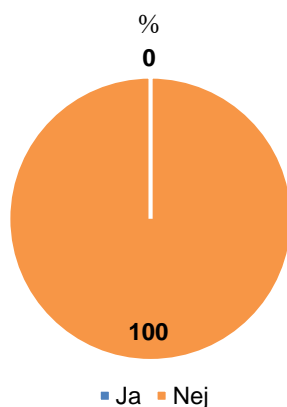

*Enkätfrågor: Finns utsedd rTMS-ansvarig läkare och Deltar rTMS-ansvarig läkare regelbundet i behandlingsrummet? Svarande enheter: 19

Särskilda patientgrupper

Ingen klinik har uppgett att det har förekommit behandling till patienter under 18 år. I Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom från 2017 rekommenderas att rTMS kan erbjudas vid medelsvår till svår depression hos vuxna. Det finns idag ingen motsvarande rekommendation för patienter under 18 år.

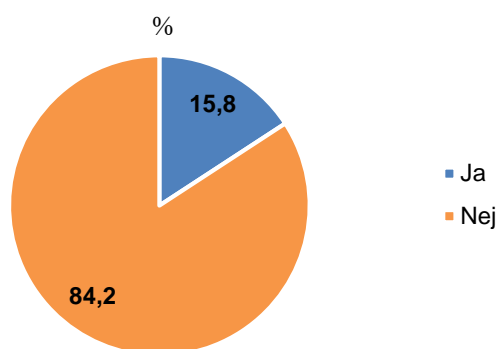
Figur 10. Patienter under 18 år

*Enkätfråga: Har det förekommit behandling till patienter under 18 år? Svarande enheter: 19

Vid 16 % (3 stycken) av klinikerna har man uppgett att det har förekommit behandling till gravida. Det pågår en klinisk studie på Akademiska sjukhuset där metoden ska utvärderas på gravida kvinnor med depression.

Figur 11. Gravida patienter

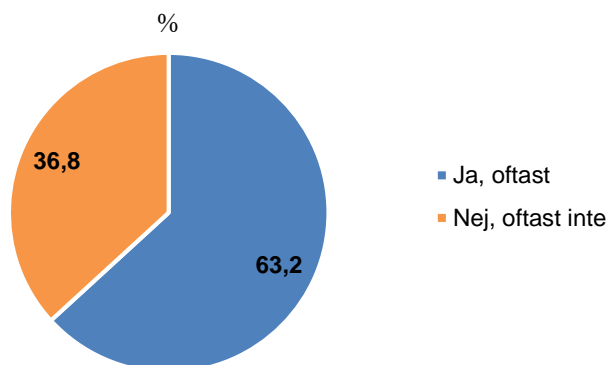
*Enkätfråga: Har det förekommit behandling till gravida? Svarande enheter: 19

Bensodiazepiner och råd om alkohol under pågående behandling

63 % av klinikerna har svarat att bensodiazepiner oftast sätts ut under behandlingsperioden

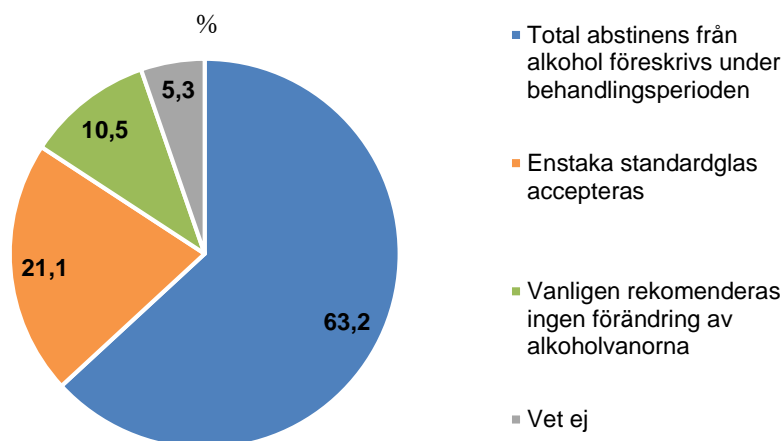
Figur 12. Utsättning av bensodiazepiner under behandlingsperioden

*Enkätfråga: Sätts bensodiazepiner ut under behandlingsperioden? Svarande enheter: 19

I enkäten har klinikerna uppgett vilka råd som ges avseende användning av alkohol under behandlingsperioden. En majoritet av klinikerna (63 %) har uppgett att man föreskriver total avhållsamhet från alkohol under behandlingsperioden.

Figur 13. Råd om alkohol under behandlingsperioden

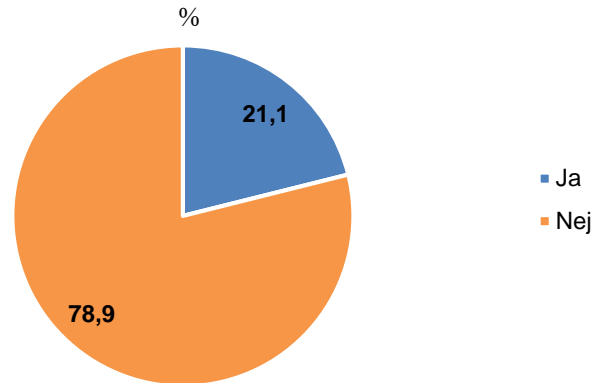

*Enkätfråga: Vilka råd ges avseende användning av alkohol under behandlingsperioden? Svarande enheter: 19

Forskning

21 % av enheterna har svarat att de deltar i något forskningsprojekt med koppling till rTMS.

Figur 14. Deltagande i forskningsprojekt med koppling till rTMS

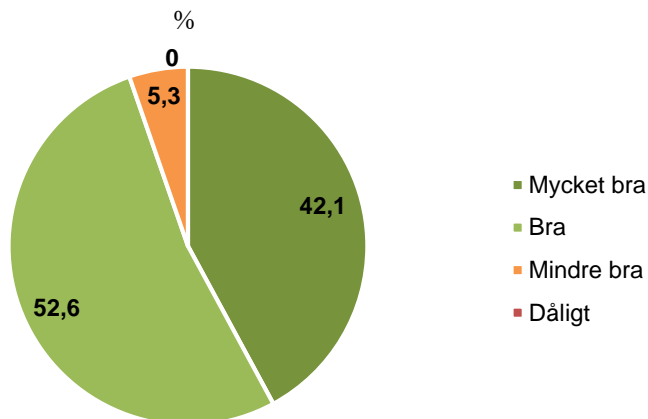

*Enkätfråga: Deltar enheten/sjukhuset i något forskningsprojekt med koppling till rTMS?
Svarande enheter: 19

Kvalitetsregister för rTMS

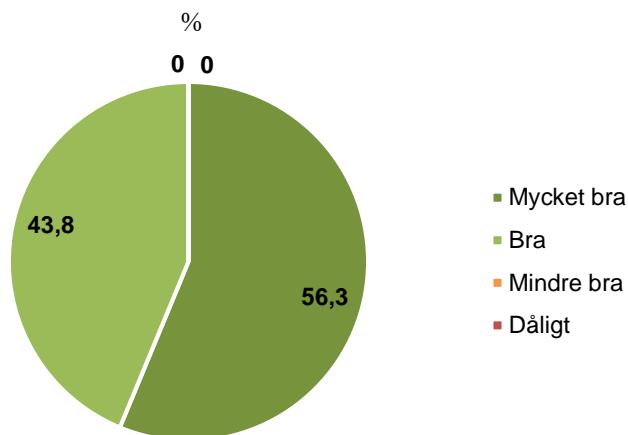
42 % av klinikerna har svarat att det fungerar mycket bra att registrera i kvalitetsregistret och 53 % har svarat att det fungerar bra. Ingen klinik har uppgett att det fungerar dåligt. Den enhet som svarat att det fungerar mindre bra väntar på en integrationsösning mellan journal och register.

Figur 15. Klinikernas upplevelse av hur det fungerar att registrera i kvalitetsregistret för rTMS

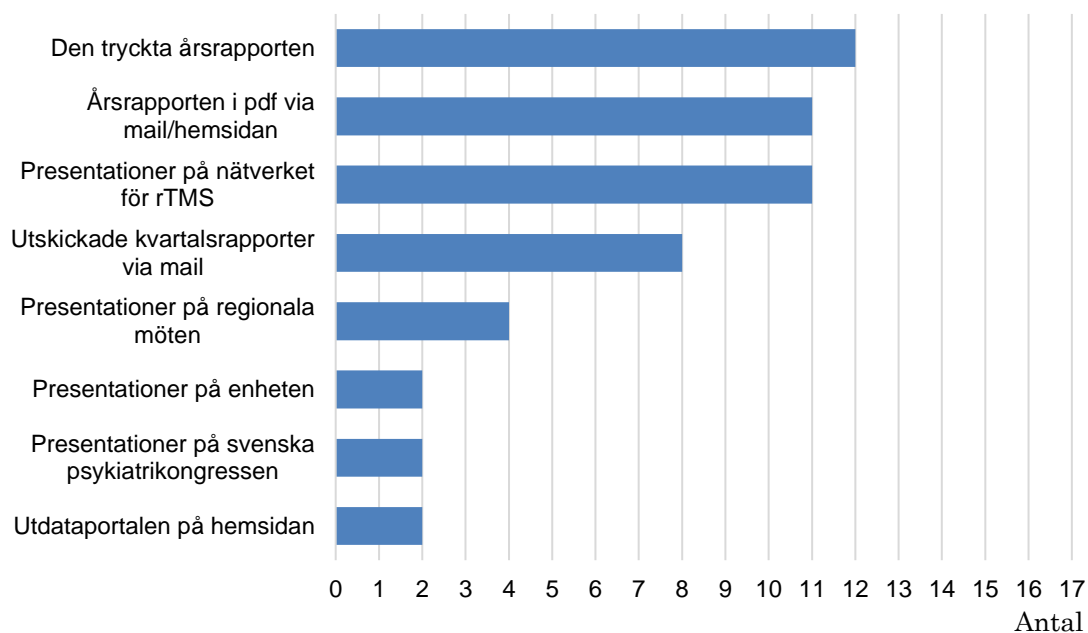
*Enkätfråga: Hur fungerar det att registrera i registret för rTMS? Svarande enheter: 19

En majoritet av klinikerna har svarat att återkopplingen av deras data fungerar mycket bra.

Figur 16. Klinikernas upplevelse av hur återkopplingen av deras data fungerar

*Enkätfråga: Hur tycker ni att det fungerar med återkopplingen av era data? Svarande enheter: 16

När klinikerna svarade på vilka typer av återkoppling som är mest värdefulla för dem så var den tryckta årsrapporten det alternativ som flest enheter kryssade följt av årsrapporten i pdf via mail/hemsidan och presentationer på möten med Nätverket för rTMS.

Figur 17. Typ av återkoppling som är mest värdefull för klinikerna

*Enkätfråga: Vilka typer av återkoppling från registret är mest värdefull för er på enheten/sjukhuset? Svarande enheter: 17